

Sygn. akt VII U 562/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 kwietnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Małgorzata Kowalska

p.o. Protokolant Sądowy Agnieszka Goluch

po rozpoznaniu w dniu 7 kwietnia 2016 roku w Lublinie

sprawy W. B. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o odstąpienie od żądania zwrotu nienależnie pobranego świadczenia

na skutek odwołania W. B. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 27 stycznia 2015 roku znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 562/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 stycznia 2015 roku nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił W. B. odstąpienia od żądania zwrotu nienależnie pobranego świadczenia – nienależnie pobranej renty rodzinnej w łącznej kwocie 13 852,70 zł za okres od maj do sierpnia 2004 roku i od stycznia 2005 roku do sierpnia 2006 roku. W uzasadnieniu wskazał, że w sprawie nie zachodzą szczególne okoliczności uzasadniające odstąpienie od żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła W. B. (2) domagając się jej zmiany i odstąpienia od żądania zwrotu powyższych należności.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Decyzją z dnia 28 marca 2007 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. zobowiązał W. W. (obecnie B.) do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od dnia 1 maja 2004 roku do dnia 31 sierpnia 2004 roku oraz od dnia 1 stycznia 2005 roku do dnia 31 sierpnia 2006 roku w kwocie 6 905,60 zł i odsetek w kwocie 1 394,20 zł (decyzja z dnia 28 marca 2007 roku – akta ZUS dotyczące I. W.). Powyższa decyzja nie została zaskarżona przez ubezpieczoną i jest obecnie prawomocna.

W dniu 19 grudnia 2014 roku W. B. (2) urodzona (...) wniosła o odstąpienie od żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczenia społecznego za okres od dnia 1 maja 2004 roku do dnia 31 sierpnia 2004 roku oraz od dnia 1 stycznia 2005 roku do dnia 31 sierpnia 2006 roku w wysokości 6 412,17 zł oraz odsetek w kwocie 6 973,57 zł naliczonych na dzień 16 maja 2014 roku. W uzasadnieniu swojego wniosku ubezpieczona wskazała, że nie ma pieniędzy na uregulowanie powyższej należności, jest bezrobotna. Jej mąż zarabia miesięcznie 1 600 zł netto. Ma na utrzymaniu dziecko w wieku(...). Nie posiada żadnego majątku ani oszczędności. Nie może znaleźć zatrudnienia. Otrzymuje dofinansowanie z (...) na dziecko w wysokości 106 zł (k. 1 akt ZUS). W oświadczeniu o stanie majątkowym wskazała, że jest współwłaścicielką domu o powierzchni 50 m² oraz innej nieruchomości o powierzchni 640 m² (k. 5 akt ZUS).

W. B. (2) nie pracuje. Zatrudnia się dorywczo przy zbiorach owoców i jako fryzjer. Stałe miesięczne wydatki jej gospodarstwa domowego oscylują w granicach 1 200 zł. Leczy się na kręgosłup. Jej córka jest odczulana. Teściowa pomaga jej w pracach w ogrodzie, gdzie uprawia ziemniaki i warzywa. Jej mąż zatrudnia się dorywczo przy pracach wykończeniowych budowlanych i naprawach samochodów (zeznania wnioskodawczyni - k. 13v, 34v-35, zeznania I. W. - k. 34, zeznania Z. W. - k. 34-34v).

Powyższy stan faktyczny ustalony został na podstawie powołanych dowodów. Znajdujące się w aktach ubezpieczeniowych dokumenty nie były kwestionowane przez strony. Także zeznania przesłuchanych w sprawie osób, w tym wnioskodawczyni były ze sobą wzajemnie zgodne, pozbawione sprzeczności, spójne i logiczne. Również w kontekście zasad doświadczenia życiowego nie wzbudzały wątpliwości co do ich wiarygodności. Z tych względów Sąd ocenił je jako wiarygodne w całości.

Odwołanie W. B. jako niezasadne podlega oddaleniu.

Wedle art. 138 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2015.748 j.t. ze zm.) osoba, która nienależnie pobrała świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu.

Należy podnieść, że fakty dotyczące istnienia i wysokości nienależnie pobranych świadczeń przez W. B. nie mogły być w niniejszej sprawie ponownie badane albowiem kwestie te zostały ostatecznie rozstrzygnięte decyzją organu rentowego z dnia 28 marca 2007 roku, która przesądziła o istnieniu nieuiszczonych należności, i którą Sąd Okręgowy w niniejszym postępowaniu był związany. Decyzja ta nie została bowiem skutecznie zaskarżona i jako taka stała się prawomocna.

Zgodnie z art. 84 ust. 8 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2015.121 j.t. ze zm.) Zakład Ubezpieczeń Społecznych może odstąpić od żądania zwrotu należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń w całości lub w części, odroczyć termin ich płatności albo rozłożyć je na raty, jeżeli:

- 1) zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności lub
- 2) kwota nienależnie pobranych świadczeń nie przewyższa kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

W orzecznictwie przyjmuje się, że okolicznościami takimi są m.in. brak majątku, ustalenie, że w przypadku zwrotu świadczeń osoba zobowiązana lub osoby pozostające na jej utrzymaniu zostaną pozbawione niezbędnych środków utrzymania, ciężka choroba powodująca niezdolność do pracy bądź niepełnosprawność, wiek osoby zobowiązanej, zdarzenia losowe, (kradzież, pożar), bądź inne klęski żywiołowe powodujące szczególne trudności w sytuacji materialnej osoby zobowiązanej.

Nie ulega wątpliwości, że dokonując oceny ich występowania należy kierować się stanem majątkowym i rodzinnym dłużnika, jak też realną możliwością zwrotu, w tym możliwością podjęcia pracy pozwalającej na zwrot świadczeń (tak Sąd Najwyższy m.in. w wyroku z dnia 15 grudnia 2009 r., II UK 147/09, LEX nr 577846).

Kierując się powyższymi uwagami należy wskazać, że wnioskodawczyni jest osobą młodą, u której nie występują żadne przeszkody do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy. Nie ma żadnych zobowiązań poza należnościami z tytułu nienależnie pobranej renty. Ma na utrzymaniu córkę, jednak jest zamężna a jej mąż również może wykonywać zatrudnienie w stopniu powodującym osiągnięcie wynagrodzenia co najmniej w wymiarze minimalnego wynagrodzenia za pracę. W tej sytuacji wskazane okoliczności wykluczają istnienie szczególnie uzasadnionych okoliczności do zastosowania ulgi i odstąpienia od żądania przez organ rentowy zwrotu nienależnie wypłaconych świadczeń.

Zaskarżoną decyzją należało zatem uznać za słuszną, a odwołanie jako bezzasadne podlegało oddaleniu.

W tym stanie rzeczy, na podstawie powołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.